

М. А. Ребрик // Актуальні проблеми економіки. – Журнал. – 2010 г. № 1. – С. 37–57.

3. Колодизев, О.Н. Разработка модифицированного метода прогнозирования валютного риска с обеспечением заданной эффективности [Текст] / О. Н. Колодизев // Проблемы і перспективи розвитку банківської системи України. – 2007. – Вип. 21. – С. 172 – 177.

4. Вітлінський, В.В., Великоіваненко, Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві [Текст]: Монографія. - К.: КНЕУ, 2004. - 480 с. – ISBN 11-546-1290-8.

5. Маринич, Т.О. Еволюція управління валютними ризиками в банках у світлі вимог Базеля II / Маринич Т.О. // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наукових праць. – Суми : Українська академія банківської справи НБУ, 2009. – Вип. 25. – С. 180-186.

6. Роуз, Питер С. Банковский менеджмент: Пер. с англ. со 2-го изд. [Текст] / П.С. Роуз. - М. : Дело, 1995. - 768 с. - ISBN 5-86461-173-5.

7. Грюнинг, Хенни ван. Анализ банковских рисков. Система оценки корпоративного

управления и управления финансовым риском [Текст] : : пер. с англ / Х.ван Грюнинг, Братанович С. Брайович. - М. : Весь мир, 2004. - 304 с. - ISBN 5-7777-0220-1.

8. Рэдхэд, К. Управление финансовыми рисками [Текст] / К. Рэдхэд, С. Хьюс. – пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 288 с. – ISBN 5-86225-154-5 (русск.).

9. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України. Затверджені Постановою Правління Національного банку України № 361 від 02.08.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

10. Інструкція Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс] : інструкція, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0841-01>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Зайцева І.Ю.

Експерт редакційної колегії д.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.

УДК 657

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

*Войтов І. М., ст.викладач,
Луговський Р. В., студент (УкрДАЗТ)*

У статті розкрито теоретичні підходи щодо управління прибутком, запропоновано систему управління фінансовим результатом, досліджено вплив аналізу якості прибутку на ефективний розвиток підприємства. Це дозволить забезпечити раціональний і економічно обґрунтований підхід до планування своєї діяльності, визначення фінансової і виробничої політики, аналізу оцінки отриманих результатів та пошуку способів їх поліпшення.

Ключові слова: максимізація фінансового результату, система управління прибутком, якість прибутку.

УПРАВЛЕНИЕ ФИНАНСОВЫМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ

*Войтов И. Н., ст.преподаватель,
Луговской Р. В., студент (УкрГАЖТ)*

В статье раскрыты теоретические подходы относительно управления прибылью, предложена система управления финансовым результатом, исследовалось влияние анализа качества прибыли на эффективное развитие предприятия. Это позволит обеспечить рациональный и экономически обоснованный подход к планированию своей деятельности, определению финансовой и производственной политики, анализу оценки полученных результатов и поиску способов их совершенствования.

Ключевые слова: максимизация финансового результата, система управления прибылью, качество прибыли.

MANAGEMENT OF ENTERPRISE FINANCIAL RESULTS

*Voytov I. M., Senior lecturer,
Luhovskoy R. V., Student (KSART)*

Theoretical methods about income management are exposed in article. Also control system by a financial result is offered. Influence of income quality is investigated on effective development of enterprise. This would ensure rational and economically justified approach to business planning, financial and operational definition of policy analysis and evaluation of the results to finding ways to improve. Achieving an increase of the profit is only possible if agreed actions of all elements of the system and improving existing management tools.

The continuous growth of the financial result requires an effective mechanism for managing the quality of earnings, which will facilitate the development and implementation of highly effective competitive strategy of enterprise development.

Key words: *maximization of financial result, control system by an income, quality of income.*

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими та практичними завданнями. В умовах ринкової економіки для досягнення стійкої конкурентоспроможності, вирішення питання модернізації виробництва та забезпечення необхідного розміру прибутку потрібно запроваджувати ефективну систему управління фінансовими результатами підприємства. Тобто забезпечити раціональний і економічно обґрунтований підхід до планування своєї діяльності, визначення фінансової і виробничої політики, аналізу оцінки отриманих результатів та пошуку способів їх поліпшення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У зарубіжній і вітчизняній економічній літературі питання оцінки й управління прибутком підприємства постійно знаходиться в центрі уваги науковців і практиків. Питання управління формуванням і розподілом прибутку підприємства та удосконалення механізму управління ним в різних аспектах досліджували: М.Д. Білик, І.О. Бланк, І.С. Благун, В.М. Мішин, А.М. Поддєрьогін, О.В. Хістева та інші [1-6].

Виділення невирішених частин загальної проблеми.

Значна роль позитивного фінансового результату та його максимізація в розвитку підприємства і забезпеченні інтересів його власників та персоналу, у тому числі й держави, визначає необхідність дослідження питань ефективного управління прибутком підприємства і створення ефективної системи управління прибутком.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою написання даної статті є визначення теоретичних та методологічних підходів щодо управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження (з обґрунтуванням отриманих наукових результатів). Сьогодні однією з основних складових фінансової політики підприємства є політика максимізації прибутку. За рахунок платежів з прибутку до бюджету формується основна частина ресурсів держави, регіональних і

місцевих органів влади, тому однією з основних проблем на цьому етапі розвитку економіки є ефективне управління прибутком підприємства.

Класична економічна теорія стверджувала, що головною метою господарської діяльності підприємства є максимізація прибутку. Ця мета впливала з положення А. Сміта, що максимізація прибутку деяких суб'єктів господарювання веде до збільшення загального добробуту. Проте пізніше це формулювання головної мети господарської діяльності підприємства було піддано критиці багатьма економістами. Також була висунена теорія відносно того, що максимізація прибутку далеко не завжди забезпечує необхідні темпи економічного розвитку підприємства.

Отриманий високий по сумі і рівню прибуток може бути повністю витрачений для поточного споживання, внаслідок чого підприємство буде позбавлено основного джерела формування власних фінансових ресурсів для свого майбутнього розвитку.

Відповідно, теорія стійкого економічного зростання головною метою господарської діяльності є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку. В той же час така мета, мінімізуючи рівень підприємницьких ризиків, не дозволяє реалізувати повною мірою усі резерви зростання її рентабельності. Показники прибутку і норми повернення інвестицій відображають результативність та ефективність діяльності підприємства за минулий період часу, а не його можливості і потенціал успішної роботи в майбутньому.

Сучасна економічна теорія як головна мета висуває забезпечення максимізації добробуту власників підприємства, яке полягає в максимізації ринкової вартості підприємства. Це положення поділяється багатьма сучасними вченими в галузі управління прибутком, оскільки, на їх думку, воно якнайкраще реалізує фінансові інтереси власників підприємства [3, с. 145].

І. Бланк також пов'язує мету управління прибутком з максимізацією добробуту власників підприємства в поточному та перспективному

періоді. Ця мета покликана забезпечувати одночасно гармонізацію інтересів власників з інтересами держави і персоналу підприємства. Та виходячи з цього вчений виділяє завдання. Деякі з них:

- забезпечення максимізації розміру сформованого прибутку підприємства, що відповідає ресурсному потенціалу, і ринковій кон'юнктурі;
- забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем сформованого прибутку та припустимим рівнем ризику;
- забезпечення високої якості сформованого прибутку;
- забезпечення виплати необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства;
- забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку

відповідно до завдань розвитку підприємства в наступному періоді;

- забезпечення постійного зростання ринкової вартості підприємства.

Процес управління прибутком розглядають як систему принципів і методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів, їх формуванням і розподілом, яка дозволила б підприємству розвиватися на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності, а також забезпечення і підтримки фінансової рівноваги підприємства [4, с. 67].

Основною ефективного функціонування запропонованої системи управління прибутком є погоджене, цілеспрямоване, взаємодоповнююче функціонування всіх складових системи (рис. 1).

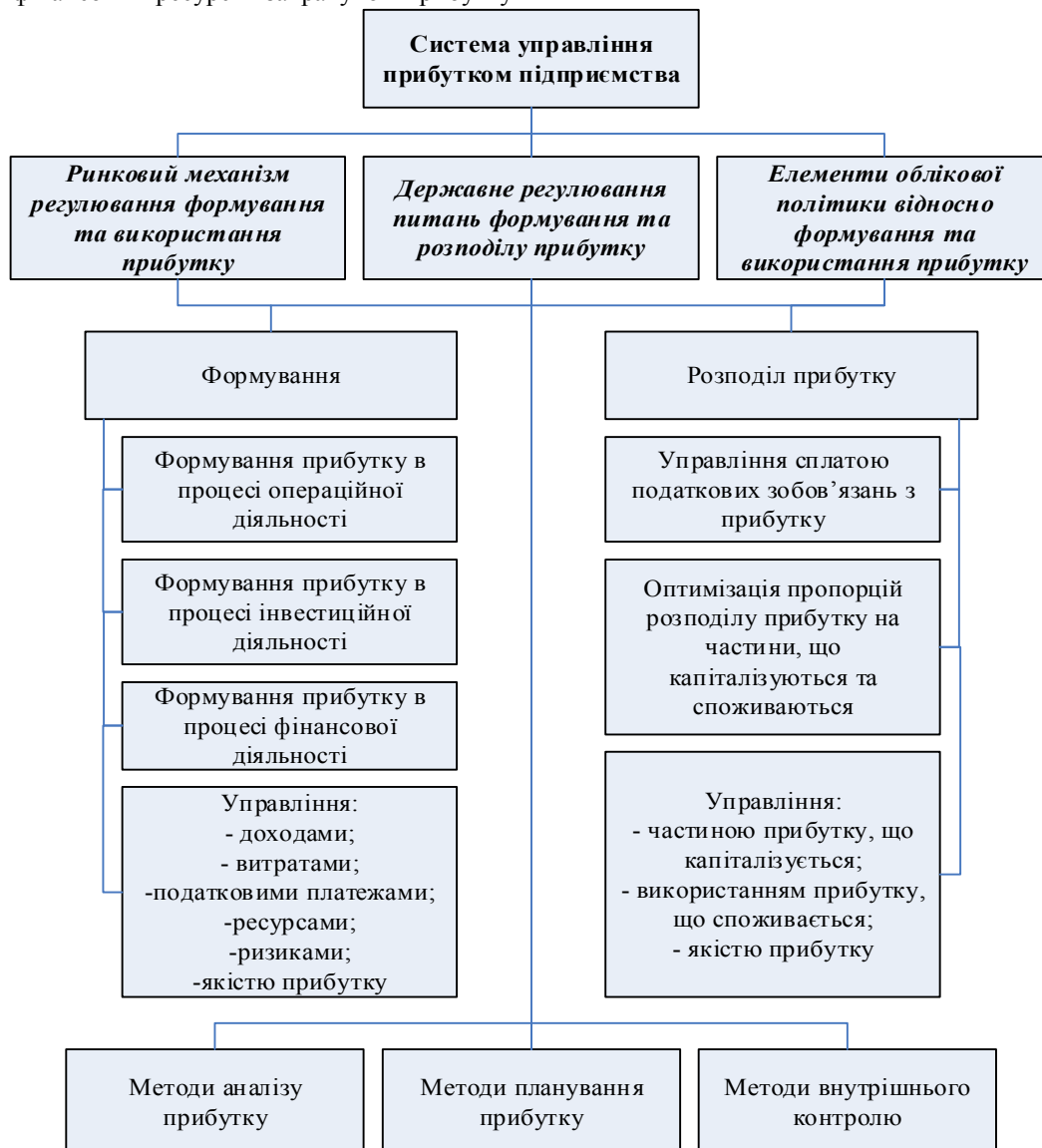

Рис. 1. Система управління прибутком підприємства

На основі політики управління прибутком формується система поточного планування, формування та розподілу прибутку, що передбачає розробку різних видів планів, основою яких є: заплановані обсяги операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства; цільові показники, розроблені в процесі формування політики управління прибутком; діюча система ставок податкових платежів; результати аналізу прибутку за попередній період; система розроблених на підприємстві норм і нормативів витрат окремих видів ресурсів.

Основою інформаційної бази управління є показники фінансового обліку, на основі яких здійснюється комплексний аналіз, прогнозування та поточне планування результатів діяльності.

Стандартизований порядок ведення фінансового обліку, встановлені нормативні терміни надання показників та високий ступінь їх надійності сприяють зростанню величини прибутку та підвищенню його якості. Основним видом поточного плану є план доходів і витрат операційної діяльності, метою розробки якого є формування суми чистого прибутку від операційної діяльності.

Прибуток, який залишається у розпорядженні підприємства, не тотожний чистому прибутку.

Чинні нормативні акти визначають, що за рахунок прибутку підприємства повинні платити ще і штрафи в таких випадках: за порушення господарських договорів з суб'єктами господарювання, за несвоєчасне подання до податкової адміністрації необхідних розрахунків; за затримку перерахування коштів до бюджету і державних цільових фондів; за прострочені банківські позики.

В умовах ринкових відносин виникає необхідність резервувати засоби у зв'язку з проведенням ризикованих операцій і, як наслідок цього, втратою доходів від підприємницької діяльності. Тому при використанні чистого прибутку підприємства повинні створювати фінансовий резерв, тобто фонд ризику.

Всі поточні плани відображають показники формування і використання прибутку та розробляються на рік у поквартальному розрізі. Крім системи поточного планування, на підприємстві розробляється система оперативного планування, призначення якої – розробка системи бюджетів. Бюджет деталізує показники поточних планів і є головним плановим документом, що доводиться до центрів відповідальності всіх типів.

Як свідчить практика, ефективне планування є можливим тільки за умови врахування наявного досвіду та попередніх результатів, встановлених причинно-наслідковими зв'язками, які досягаються в процесі аналізу показників прибутку та його якості.

Ключовим елементом організації і реалізації моделі управління прибутком суб'єкта господарювання є визначення стратегії управління. У цілому стратегія є узагальнюючою сукупністю окремих, взаємозв'язаних дій, реалізація яких є необхідною для досягнення встановлених довгострокових цілей шляхом координації і розподілу ресурсів. Відповідно, стратегія дозволяє визначити особливості і ключові параметри формування і реалізації моделі управління прибутком на конкретному підприємстві виходячи із специфіки його фінансово-господарської діяльності.

Головним індикатором управління прибутком виступають показники прибутковості, які відбивають рівень відносної ефективності результатів фінансово-господарської діяльності підприємства порівняно з витратами, пов'язаними з отриманням таких результатів (наприклад, прибутковість інвестицій; прибутковість акцій, прибутковість власного капіталу) [1, с. 88].

Механізм розподілу прибутку має бути побудований так, щоб цілком сприяти підвищенню ефективності виробництва, стимулювати розвиток нових форм господарювання. Багато вчених вважають головним напрямом, що забезпечує успіх та досягнення цілей управління підприємством в умовах ринкової економіки, управління якістю прибутку. Процес її управління здійснюється шляхом реалізації функцій: планування, прогнозування, аналізу, організації, мотивації і контролю. «Управління якістю – це цілеспрямований процес скоординованого впливу на об'єкти управління для встановлення, забезпечення і підтримки необхідного його рівня якості, що забезпечує вимоги споживачів та суспільства в цілому» [5, с. 14].

Цей показник може вимірюватися як фактична, планова або нормативна величина залежно від поставленого завдання та періоду оцінки.

Загалом оцінка якості прибутку підприємства базується на певній системі показників і критеріїв. О. Хістева дає певну кількісну оцінку якості прибутку підприємства з урахуванням фінансових підходів і коефіцієнтів [6].

Якісним критерієм оцінки якості прибутку на стадії його використання є умова гармонійного задоволення інтересів власників і працівників підприємства через дотримання оптимальних пропорцій у використанні чистого прибутку. Кількісним критерієм такої оцінки використовувати зростання інтегрального показника економічної ефективності підприємства.

Висновки даного дослідження та перспективи подальших робіт у цьому напрямку. Досягнення збільшення розміру прибутку можливо лише в разі погодженої дії всіх елементів системи і

удосконалення існуючих інструментів управління. Постійне зростання фінансового результату вимагає дієвого механізму управління якістю прибутку, що сприятиме розробці та реалізації високоефективної конкурентоспроможної стратегії розвитку підприємства.

Гнучкість у плануванні прибутком також необхідна в умовах кризи, оскільки в таких умовах дуже важливо не упустити нові можливості, швидко прорахувати наслідки і прийняти ефективні управлінські рішення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білик М.Д. Фінансовий менеджмент: [навч. посібник для студентів економічних спеціальностей] / М.Д. Білик, М. Поддєрьогін – Тернопіль: Лілея, 2006. – 425 с.
2. Благун І.С. Аналіз підходів к

управленню прибутком підприємства / І. Благун, С. Мацола // Бизнесинформ. – 2010. – № 9. – С. 79.

3. Бланк І.А. Управление прибылью / Игорь Александрович Бланк. – [3-е изд.] – М.: Ника-Центр, 2007. – 768 с.

4. Дрофа А.А. Проблемные аспекты управления прибылью предприятия / А. Дрофа, О. Любая // Бизнесинформ. – 2010. – №12. – С. 140.

5. Мишин В.М. Управление качеством: учебник [для студентов вузов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации» (061100)] / Виктор Михайлович Мишин – [2-е изд. перераб. и доп.]. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 463 с.

6. Хістева О.В. Якість прибутку та його вплив на сталий розвиток торговельного підприємства: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.07.05/ Олена В'ячеславівна Хістева – Донецьк, 2006. – 26 с.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Зоріна О.І.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Полякова О.М.*

УДК 339.138:656.025.2

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО МАРКЕТИНГУ ЯК ФУНКЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

*Слагін Ю. В., к.е.н., доцент,
Вєтров Г. Г., магістр (УкрДАЗТ)*

Розширення функцій програмного забезпечення інформаційної системи, автоматизованого продажу квитків на основі реінжинірингових підходів дозволяє організувати інтерактивні маркетингові дослідження, з можливістю постійного моніторингу сегментації та ємності попиту на пасажирські перевезення і адаптувати організацію пасажирських перевезень відповідно до інтересів всіх потенційних клієнтів.

Пасажирський комплекс залізничного транспорту може підвищити свою конкурентоспроможність щодо альтернативних видів транспорту за рахунок детального аналізу ринку послуг, що надаються, заснованого на маркетингових принципах роботи.

Ключові слова: маркетингові дослідження, інтерактивний маркетинг, інформаційна система.

ВНЕДРЕНИЕ ИНТЕРАКТИВНОГО МАРКЕТИНГА КАК ФУНКЦИИ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ ПАССАЖИРСКИХ ПЕРЕВОЗОК

*Елагин Ю. В., к.э.н., доцент,
Ветров Г. Г., магистр (УкрГАЖТ)*

Расширение функций программного обеспечения информационной системы, автоматизированной продажи билетов на основе реинжиниринговых подходов позволяет организовывать интерактивные маркетинговые исследования, с возможностью постоянного мониторинга сегментации и емкости спроса на пассажирские перевозки и адаптировать организацию пассажирских перевозок в соответствии с интересами всех потенциальных клиентов.

Пассажирский комплекс железнодорожного транспорта может повысить свою конкурентоспособность по альтернативным видам транспорта за счет детального анализа рынка услуг, основанного на маркетинговых принципах работы.

Ключевые слова: маркетинговые исследования, интерактивный маркетинг, информационная система.